

<https://hawzahnews.com/x5S4D>

۵ تیر ۱۳۹۷ - ۰۱:۰۰

کد خبر: 453917

تربیت اسلامی (۲۶)؛

هر آنچه درباره دوران عقد و نامزدی باید بدانیم

حوزه/ نمی توان فاصله زمانی معینی را برای مدت نامزدی مشخص کرده، بلکه این مدت بستگی به شرایط و موقعیت دختر و پسر و شرایط خانوادگی و اجتماعی آنها دارد. در این دوران دختر و پسر باید ...

به گزارش خبرگزاری «حوزه»، تربیت اسلامی از توصیه های بزرگان دین برای مسلمانان است که در شماره های گوناگون، بخش های مختلفی را تقدیم حضور مخاطبان گرامی خواهیم کرد.

* دوران نامزدی و عقد

ازدواج سفری است که دختر و پسر از همدلی آغاز نموده و با همراهی و همکاری هم آن را ادامه می دهند و به سوی اتحاد و یکرنگی گام بر می دارند، آن دو پس از عقد شرعی و محرمیت، با کمال مسرت و خوش دلی از انس و محبت یکدیگر و از گرمای وجود هم لذت می برند.

دوران نامزدی از بهترین و شیرین ترین و سازنده ترین ایام زندگی است که اگر در این دوران، با ظرافت و مهارت برخورد شود و به وظایف مخصوص آن عمل گردد عاملی مهم در بالندگی و استحکام دوره های بعدی زندگی است.

سخن عامیانه ای بین مردم هست که می گوید: «یک روز دوران نامزدی، بهتر از یک سال دوران بعد از عروسی است!» این سخن، هر چند مبالغه آمیز است، اما حقیقت مهمی را بیان می کند.

واقعاً دوران نامزدی از جهت هایی مهمتر، شیرین تر، پربارتر، لذت بخش تر و سازنده تر از دوران پس از عروسی است؛ و می تواند در این دوران، بنا به پایه های زندگی آینده را بنا نهاد. البته «مدت نامزدی» نباید از چند ماه تا یک سال بیشتر باشد.

دوران نامزدی با خواندن صیغه عقد بین پسر و دختر وجهه شرعی و قانونی پیدا می کند، و در جامعه ما هنجارهای دینی و فرهنگی حاکم بر محرم بودن آنها در این دوران تأکید دارد.

برخی از علما و روانشناسان وجود چنین دورانی را با توجه به خصوصیات و فواید زیاد آن از جمله، فراهم شدن فرصت بیشتر جهت ملاقات و دیدار با یکدیگر، داشتن آرامش روانی بیشتر در فرصتی که از مشروعیت برخوردار است، و قابل قبول بودن این نوع رابطه ها در بین خانواده ها، برای دست یافتن به شناخت روحیات و خصوصیات شخصیتی و ویژگیهای اخلاقی همسر، لازم دانسته و آن را توصیه می کنند.

برخی با داشتن دوره عقد و یا مدت دار بودن آن مخالفت می کنند، و معمولاً دلایل مختلفی نیز اقامه می نمایند، که یکی از مهم ترین آن دلایل، استناد کردن به زندگانی زوج هایی است که در دوران عقد با جدایی مواجه شده اند. (که البته این تصمیم نامطلوبی است و نباید، وجود چند مورد عقد ناموفق را به تمامی این موارد تعمیم داد.) [1] و یا اینکه برخی از دختران از اینکه نتوانند به وظیفه عرفی خود عمل کرده و بکارت خود را حفظ کنند، از داشتن این دوران اضطراب دارند. و یا اینکه برخی به خاطر عدم ارضای جنسی به دلیل مدت دار شدن آن نمی توانند به کام خود رسیده و خود را ارضاء کنند، لذا با دوران عقد، مخالفت می کنند در حالیکه با بیان فواید و ضرورت های وجود دوره نامزدی، این گونه افراد، خودشان به وجود این دوره رغبت پیدا می کنند.

- ضرورت های وجود دوره نامزدی

1. وابستگی شدید دختران به خانواده هایشان

دختری که چندین سال در یک خانواده زندگی کرده و با افراد خانواده به خصوص پدر و مادر انس شدیدی پیدا کرده است، جدایی از آنان برایش سخت است. و صلاح هم نیست که ناگهان او را از خانواده اش جدا کنند؛ زیرا از نظر عاطفی به او لطمه وارد می شود. بلکه لازم است برای این جدایی به تدریج در او آمادگی ایجاد شود.

2. ترس از مسئولیت و مادر شدن

دختری که تاکنون مسئولیت زندگی او به عهده پدر و مادر بوده است، آمادگی آن را ندارد که یک مرتبه کل مسئولیت زندگی را به دوش گرفته و صاحب فرزند شود. بلکه فرصتی لازم دارد که خود را برای پذیرش بار مسئولیت زندگی مشترک آماده کند. همچنین پسر نیز که تاکنون وظایف سنگین زندگی را به دوش نگرفته است، با وجود این دوره می تواند خود را برای پذیرش مسئولیت آنها مهیا سازد.

3. بیگانه به نظر آمدن همسر

دختر و پسری که تا چندی قبل با هم بیگانه بوده اند، برایشان سخت است که یک باره و بدون مقدمه در کنار هم قرار گیرند و با هم زندگی مستقل را شروع کنند؛ لذا لازم است مدتی بگذرد تا با هم انس بگیرند و آماده زندگی با هم شوند.

4. نیاز به آمادگی والدین دختر

ممکن است برخی از والدین دختر هنوز آمادگی و امکانات لازم برای عروسی نداشته باشند؛ و نیاز به مدتی باشد، تا آنها جهیزیه تهیه کنند. [2]

5. عفت دختران و ترس از شب زفاف

دختران معمولاً شرم و حیا دارند و عفتشان به آنها اجازه نمی دهد که به یک باره خود را در اختیار کسی که تا حال با او بیگانه بوده، بگذارد؛ بلکه مدتی لازم است تا به مرور خود را به شوهرش عرضه کند. همچنین برخی از دختران چون مطالبی را از درد و تحمل رنج شدید نسبت به شب زفاف شنیده اند و لذا از آن لحظه می ترسند و می خواهند مدت زیادی نامزد بمانند.

6. پشت سر گذاشتن دوران

در طول این مدت آنها موانع موجود بر سر راه زندگی مشترک را (همچون تحصیل، سربازی) پشت سر گذاشته و در عین حال از لذت

حضور یار و یابری مهربان برخوردار می شوند و خود را از گناهان و انحرافات حفظ می کنند.

7. شناخت بیشتر از یکدیگر

در این ایام دختر و پسر می توانند گام های مؤثری در جهت شناخت اخلاق و روحیات یکدیگر برداشته و به تفاهم پایدار برسند.[3]

- مدت دوران نامزدی

نمی توان فاصله زمانی معینی را برای مدت نامزدی مشخص کرده، بلکه این مدت بستگی به شرایط و موقعیت دختر و پسر و شرایط خانوادگی و اجتماعی آنها دارد. در این دوران دختر و پسر باید به انس و شناخت و تفاهم رسیده و احساس کنند که دیگر آمادگی لازم را برای زندگی مشترک دارند، زیرا زندگی همراه با برخی مشکلات و وظایف مخصوص خود است. لذا کوتاه و یا طولانی بودن این دوران به موقعیت و نیاز طرفین و خانواده برمی گردد، در صورتی که وضعیت ویژه ای مانند ادامه تحصیلات و گذراندن سربازی و موارد دیگر ... وجود نداشته باشد، دختر و پسر و خانواده هایشان آمادگی لازم را برای عروسی به دست آورده باشند، در حدود 9.6 [4] ماه زمان مناسبی برای این دوران می باشد. پس نباید بسیار عجله کرد که طرفین فرصت کافی روحی و روانی را نداشته و یا بسیار طولانی نمود که دچار خستگی و دل زدگی شده و آثار نامطلوبی بر زندگی آن ها گذارد.

- پیامدهای طولانی شدن دوران نامزدی از جمله آفات طولانی شدن ایام نامزدی موارد ذیل را می توان نام برد:

1. وسوسه های شیطان و بهانه های دل

از آن جا که دختر و پسر برای اولین بار با یکدیگر صمیمی شده و توجه وافری به جنس مخالف نموده و در رفتار و کردار و جمال و کمال دیگری دقیق می شوند، شاید به نکاتی برخورد کنند که سبب کاهش رغبت آنان گردد. در این ایام باید توجه داشت مقایسه همسر با دیگرانی که به طور گذرا و کوتاه با آنان برخورد می کنیم، درست نبوده و غور در رؤیاهای و خیال پردازی ها در این نوع افکار بسیار خطرناک است و چه بسا این مقایسه ها هوس را دامن زده و تنوع را زنده می کند و خرمن زندگی مشترک را می سوزاند و به این نتیجه منجر می شود که دیگران از همسرشان بهترند.

2. چشم و همچشمی ها و توقعات بی جا

گاهی مشاهده می شود که دختر و پسر یا خانواده هایشان از هم توقعات بی جا دارند و بارهای سنگینی را بر هم تحمیل می کنند و دوران شیرین را تلخ می نمایند. این توقعات معمولاً مادی و برخاسته از چشم و همچشمی ها و رسومات غلط است.

3. دخالت و وسوسه جاهلان و مغرضان

چه بسا دیده شده که دوران شیرین نامزدی به خاطر دخالت های بی جا و فضولیهایی دیگران دچار تلخی و سردی شده است... و بهترین اسلحه در مقابل این دشمنان سعادت، همدلی، صمیمیت و هوشیاری دختر و پسر است.

4. محدودیت ارتباطات و غیرت بی جایی خانواده دختر

برخی از خانواده ها با توجه به رسومات جاهلانه و غیرت و تعصب بی جا و غلط مانع از روابط عاطفی و دوستانه دخترانشان با نامزد شرعی اش می شوند، و نمی گذارند تا نامزد دخترشان بیشتر به ملاقاتش برود. و لذا پسر درمانده، چاره ای جز عروسی و کوتاه کردن مدت نامزدی ندارد.[5]

5. خستگی و دلسردی

زمانی که دختر و پسر انس و شناخت لازم را نسبت به یکدیگر پیدا نمایند، از لحاظ مسائل عاطفی و روانی و زناشویی نیازمند محریمیتی بیشتر می باشند؛ لذا محدودیت و محرومیت های زمان نامزدی، آنان را خسته و نگران نموده و آن شور و اشتیاق اولیه و آرامش خاطر را از بین می برد، و اگر بخواهند به صمیمیتی بیشتر و به رفت و آمدهای زیادتر بپردازند موجب ناراحتی خانواده ها می

شوند.

چه بسا در این میان حرف و حدیث ها و کدورت هایی به وجود می آید که شاید تأثیر ناخوشایندی بر روحیه دختر و پسر گذاشته که حتی اثرات آن در زندگی مشترک نیز دیده شود.[6]

- توصیه ها

1. برای رسیدن به تفاهم و زندگی سرشار از عشق و صفا خوب است در این ایام:

الف) با مطالعه کتب مفید و سودمند پیرامون ازدواج و مسایل زناشویی اطلاعات خود را افزایش دهید.

ب) با محبت و صداقت با هم رفتار نموده و به عواطف و احساسات یکدیگر احترام گذارید.

ج) با هدیه و ملاقات های صمیمانه، انس و محبت را تجربه کرده و پیرامون مسایل و آرزوهای زندگی سخن گویند و از اهداف آینده با هم گفتگو کرده و برای آن طرح و برنامه ریزی کنند.

2. در این ایام از آن جا که دختر و پسر در خانواده های خود زندگی می کنند، بهتر است احترام دو خانواده را نگه داشته و تا حد امکان نظرات و آداب و رسوم آنان را با زیرکی تمام تأمین نمایید.

3. از رفت و آمدهای بی جا و زیاد و یا اشغال کردن زیاد تلفن خودداری کنید.

4. در همنشینی ها، معاشقه ها و گفتگوها، مواظب اطرافیان، به خصوص برادر و خواهرهای مجرد خود باشید و با کمال احتیاط انجام دهید.

5. در این ایام به همدیگر عشق ورزیده و از لحظه لحظه های آن لذت ببرید و خود را برای عروسی اصلی آماده نمایید.

- ارضای نیازهای جنسی در این دوران

بعد از اجرای صیغه عقد، دختر و پسر، با یکدیگر زن و شوهر می شوند و شرعاً و قانوناً همه آثار ازدواج بر آنها مترتب و حلال می شود و از آن زمان همه مخارج زن، از قبیل خوراک، پوشاک، مسکن، دارو و دکتر همه بر عهده داماد می باشد. لیکن مرسوم چنین است که زن قبل از عروسی مطالبه نفقه نمی کند و شوهر هم نمی پردازد ولی اگر مطالبه کرد باید پرداخت شود. مرد نیز در این زمان حق هر گونه تمتع مشروع از جمله همخوابی و همبستر شدن را از همسرش دارد، لیکن رسم بر این است که کامجویی مخصوص زناشویی را تا شب عروسی به تأخیر می اندازند و خانواده ها نمی پسندند با دخترشان پیش از این شب، نزدیکی صورت گیرد و بهتر هم همین است.[7]

در این میان در بین اقوام مختلف ایرانیان، عادات و رسوم ویژه ای دیده می شود برخی از والدین از هر گونه رابطه بین عروس و داماد حتی تا شب عروسی جلوگیری می کنند (جانب افراط) و برخی نیز این اجازه را به دختر و پسر جوان می دهند که در طول یک هفته یا دو هفته، کم و بیش یکدیگر را ملاقات کنند و شبی را در خانه پدر و مادر عروس و یا خانه داماد به سر ببرند یا ساعاتی را در بیرون به تفریح و گشت و گذار بپردازند.

توصیه ها:

1. به دختران و پسران توصیه می شود، به خاطر پاسداشت این سنت و احترام به خانواده هایشان، حریم ها را رعایت کنند و از همبستر شدن و کامجویی اصلی جنسی در این ایام خودداری کنند. ولی آنها می توانند از همدیگر تمتع های جنسی حاصل کنند، ولی این تمتعات باید اندازه ای نباشد که آثار بکارت را از بین ببرد. از بین بردن بکارت در دوران عقد چه با رضایت هر دو طرف چه با خواست مرد باشد، در بین مردم خیلی زشت به نظر می آید و اگر فامیل به این مطلب پی ببرند خیلی ناراحت خواهند شد.[8] و چه بسا مشکلات بعدی را ایجاد نماید.

نکته 1: شب عروسی شبی است که مخصوص همین کار می باشد که در شرع مقدس به آن شب زفاف می گویند و آداب و رسوم خاصی بر آن حکم فرماست. اگر در آن شب، این کار صورت بگیرد برای خود دختر خیلی اهمیت دارد و برای خودش یک امتیازی بر می شمارد و دیگر کسی نمی تواند اتهام وارد کند که دختر باکره نبوده است.

همچنین با از بین بردن بکارت احتمال دارد که آبرو و اعتبار انسان خدشه دار شود.

نکته 2: با زایل شدن بکارت، ترس، اضطراب و تشویش بچه دار شدن به جان دختر می افتد و همین امر می تواند به مرور زمان نظر او را نسبت به مسائل جنسی بد کند.

نکته 3: اگر به صورت غیر رسمی آثار بکارت دختر از بین برود، نوعی احساس حقارت برای دختر و حتی پسر دست می دهد، چون ممکن است در میان آشنایان کسانی باشند که در شب زفاف این کار را انجام می دهند و آن را برای خود شأن و منزلتی می دانند و دختر و پسری که به صورت غیر رسمی و در دوران عقد این کار را کرده اند خود را از این شأن و منزلت محروم می بینند و این مساله از خاطر دختر پاک نمی شود و همیشه آن را به عنوان نقطه ضعفی برای زندگی خود برخواهد شمرد.[9]

2. دختران در این دوران به دلیل پای بندی به این سنت و رسم موجود، حساسیتی ویژه دارند و تلاش می کنند با تمام احترامی که برای همسر خود قائلند، نزدیکی صورت نگیرد. آنان به داشتن روابط عاشقانه، تفریح و شب نشینی و کشیدن طرح و نقشه برای زندگی مشترک آینده بسنده می کنند. غالباً به دنبال ارضاء جنسی پیش از شب عروسی نیستند به همین دلیل پیشنهاد می شود بر باورهای همسران احترام بگذارید و کام جویی جنسی را به زمان خود واگذار نمایید.

3. برای برآورده شدن نیاز جنسی خود از دیگر مواضع می توانید خود را ارضاء کنید. از این رو بیش از حد به ارضای از موضع خاص برنیابید، زیرا به احتمال بسیار با مقاومت همسران روبرو می شوید و ممکن است هم به روحیات خویش آسیب وارد کنید و هم او را از خود برجانید و توجه داشته باشید که خاطرات تلخ و شیرین در این دوران از ماندگاری بسیار بالایی حتی تا آخرین لحظات عمر برخوردار است. بدتر این که اگر در این امر اصرار داشته باشید، و به ارضاء خویش بسنده نکنید، همسران با بی میلی و نارضایتی با شما برخورد می کند و معمولاً ارضاء نمی شود که همین امر ممکن است او را با درد و ... دچار نماید.

اگر نوع برخورد خود با همسران او را به این باور نزدیک سازید که او را تنها برای ارضای جنسی خود می خواهید تا شریک زندگی، این تصور او از شما، برایش سخت آزار دهنده و غیر قابل جبران خواهد بود.

4. اگر تحمل این امر برای شما دشوار است و نمی توانید کام جویی جنسی را به زمان خود واگذارید، مدت زمان نامزدی را با توافق همسر خود کم کنید و زودتر زندگی مشترک خود را زیر سقف محبت و مهربانی آغاز کنید.

5. در پایان تصور کنید اگر جلوگیری از بارداری نشدن جواب ندهد و همسران با شکم باردار یا با یک فرزند در شب عروسی حاضر شود و یا این که یک ماه پس از ازدواج صاحب فرزندی شوید، آیا از نظر روحی و روانی همان احساسی را دارید که پس از یکسال از ازدواج، صاحب فرزندی شده باشید؟

6. انشاءالله که سالیان سال در کنار هم زندگی کنید و صاحب فرزندان صالح شوید اما به صورت یک احتمال ناچاریم این نکته را نیز یادآور شویم که اگر خدایی ناکرده در انتخاب خود دچار اشتباه شدید و با آگاهی کامل از ویژگی های نامزدتان او را برای زندگی مشترک خود نپسندیدید و به این باور رسیدید که نمی توان زندگی مشترکی باهم داشته باشید، و به صلاح هر دوی شما است که از یکدیگر جدا شوید، آیا بهتر این نیست که این جدایی پیش از نزدیکی به ویژه برای دختران، صورت گیرد؟

7. برخی ها فکر می کنند با داروهای ضد بارداری، می توانند جلوی بارداری در این دوران را بگیرند؛ اما غافل از این که این داروها اثرات سوء زیادی بر دارد و امکان عقیمی و یا به تأخیر بیش از حد افتادن بارداری در دوران پس از عروسی وجود دارد.

پاورقی:

[1] . ایمانی، محسن، بررسی ابعاد تربیتی و روان شناختی دوران عقد، تهران، انجمن اولیاء و مربیان، چاپ اول، 1381، ص 14

[2] . مظاهری، علی اکبر، جوانان و انتخاب همسر، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، 1374، ص 230

[3] . همان

[4] . مظاهری، علی اکبر، جوانان و انتخاب همسر، (چاپ ششم، انتشارات پارسین قم) ص 230 و رجوع شود به مقاله ارزنده ای هم از آقای محمد آل اسحاق (روزنامه رسالت، شماره 2102، تاریخ 1/2/72، ص 4

[5] . جوانان و انتخاب همسر، همان، صص 244 - 259

[6] . جوانان و انتخاب همسر، (همان) ص 244 تا 258

[7] . ابراهیم امینی، انتخاب همسر، شرکت چاپ و نشر بین الملل وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر، چاپ هشتم، 1383ش، ص223

[8] . همان، ص224

[9] . مصطفوی، سید جواد، بهشت خانواده، مشهد، نشر هافت، چاپ پنجم، 1376ش، ج2، ص109 و 111؛ محمدی اشتهاردی، محمد، ازدواج و شیوه همسررداری، مؤسسه نشر نبوی، چاپ هفتم، 1377، ص317

منبع: مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه علمیه قم

تمامی حقوق این سایت برای خبرگزاری حوزه محفوظ است.

بازنشر مطالب خبرگزاری حوزه در سایر خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها بدون ذکر منبع آزاد است.

google-site-verification=0iLoQV4C04yTFqMlugB47gzW8uc7-poVtQKrlZbxcw8

